

Od Redakcji

Oddany do rąk Czytelnika tom jest owocem wspólnej pracy doktorantów II roku Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz prof. dr. hab. Kazimierza Korusa. Pomysł przygotowania niniejszej publikacji zrodził się w trakcie cyklicznych zajęć z *Warsztatów pracy naukowej II*, a dokładniej – podczas drugiego spotkania z Profesorem, 9 października 2007 roku. Inicjatywa powstania tomu, stanowiącego nić porozumienia pomiędzy różnymi dziedzinami filologicznymi, z jaką wyszedł Profesor, została szybko podchwycona przez doktorantów. W zgodnej opinii autorów spoiwem łączącym różnorodne, nieraz bardzo odległe filologiczne światy, ma być szeroko rozumiana idea humanizmu. Po burzliwych dyskusjach zdecydowano więc, że publikacja (a w zamyśle redaktorów – pierwsza z serii publikacji) będzie nosiła tytuł „Źródła Humanistyki Europejskiej”, który chyba najtrafniej oddaje przyświecającą twórcom tomu ideę.

Prezentowany zbiór stanowi odzwierciedlenie różnorodności zainteresowań młodych naukowców humanistów studiujących na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Całość została dość umownie podzielona na trzy części: I. *Literatura jako zwierciadło idei humanistycznych*, II. *Język i językoznawstwo a humanistyka europejska*, III. *Dziedzictwo kulturowe Europy w języku i w literaturze*, pomiędzy którymi istnieje jednak stosunkowo płynna granica.

Część pierwsza przybliży nam idee humanistyczne w konkretnych utworach literackich. Marcin Czerwień, analizując powieść współczesnego autora estońskiego, przywołuje między innymi antyczny mit o Prometeuszu, Agnieszka Bożek zaś, badając utwór najnowszej literatury niemieckiej, odnosi się do znacznie późniejszego, ale również będącego spuścizną humanizmu, motywu faustycznego. Anita Kłos oraz Paweł Moskała poszukują idei humanistycznych w utworach lirycznych – pierwszy z autorów we włoskiej poezji pierwszej połowy XX wieku, natomiast drugi autor w liryce Hermanna Hessego. Tomasz Szybisty na podstawie zapomnianych dzieł literackich austriackiego architekta próbuje ustalić wyznaczniki tożsamości europejskiej. Beata Filuciak oraz Katarzyna Miłoszewska poszukują oddźwięków idei humanistycznych na terenie Bałka-

nów, analizując odpowiednio utwory: współczesnego pisarza serbskiego oraz dziewiętnastowiecznego bułgarskiego poety i folklorysty. Jeszcze odleglejszą perspektywę przyjmuje Kamila Junik, która zajmuje się problemem tożsamości duchowej w twórczości współczesnego indyjskiego pisarza.

Drugi dział podejmuje rozmaite aspekty języka oraz nauki o języku. Artykuł Katarzyny Tułak poszerza nawet to spektrum zagadnień o badania z zakresu archeologii oraz genetyki, nawiązując jednocześnie do prapoczątków humanizmu. Davide Dublanc w swojej pracy przybliżyła nam początki tłumaczenia ustnego, odwołując się przy okazji do realiów dawno minionej epoki. Celem artykułu Andrzeja Zielińskiego jest ukazanie pewnego kontinuum w rozwoju łaciny na przestrzeni wieków, Przemysław Fałowski zaś zwraca uwagę na to, co pozostało z dawnej *lingua franca* na peryferiach współczesnego języka literackiego. Artykuł Agnieszki Kuraś dotyka poetyckiej koncepcji słowa i obrazu; z kolei Łukasz Wiraszka zagłębia się w zagadnienia związane z filozofią języka.

Część trzecia niniejszego tomu traktuje o szeroko rozumianym dziedzictwie kulturowym Europy. Tematykę religijną podejmują: Agnieszka Sowa, która pokazuje nam, jak w zwierciadle literatury niemieckiej odbija się tradycyjna polska pobożność, oraz Katarzyna Liber, zwracająca uwagę na ekspansywny charakter religii zarówno w wydaniu katolickim, jak i prawosławnym. Dwa odmienne świadectwa relacji międzykulturowych zawierają: artykuł Katarzyny Glinianowicz, która na przykładzie analizy powieści ukraińskiego pisarza opisuje trudne relacje ukraińsko-polskie, oraz praca Agaty Sadzy, przybliżająca stosunki polsko-angielskie na podstawie angielskiego przekładu książki Stefana Chwina. Do antycznych źródeł kultury europejskiej sięga Katarzyna Sonnenberg, próbując zgłębić odwieczną istotę konfliktu tragicznego, natomiast Dorota Pudo nawiązuje do epoki średniowiecza, badając nośność kulturową ówczesnej eposu rycerskiej. Fenomen kultury ludowej stara się zbadać Joanna Rybarczyk – w swoim artykule autorka „mierzy” siłę słowa w polskich kołysankach ludowych.

Życząc przyjemnej lektury, redaktorzy tomu chcą wyrazić podziękowania Panu Profesorowi Kazimierzowi Korusowi za inspirację oraz patronat nad całym projektem, jak również za cenne wskazówki, które pozwoliły im zminimalizować możliwe potknięcia podczas przygotowywania niniejszego tomu do druku.

*Katarzyna Tułak, Przemysław Fałowski
Katarzyna Glinianowicz, Paweł Moskała
Dorota Pudo, Katarzyna Sonnenberg
Łukasz Wiraszka
Kraków, czerwiec 2008*